

Kaszuby

perła polskiej kultury

Kim są Kaszubi?

- Kaszubi, inaczej Pomorzanie są potomkami słowiańskiej ludności.
- Większość Kaszubów żyje dziś w województwie pomorskim, w powiatach: bytowskim, chojnickim, kartuskim, kościerskim, puckim i wejherowskim.
- Noszą oni charakterystyczne nazwiska, rzadko spotykane w innych regionach Polski (np. Muża, Mudlaf, Bronk).

Kaszubski strój ludowy

- Kaszubski strój ludowy wyszedł z użycia pod koniec dziewiętnastego wieku. Współcześnie można go zobaczyć na imprezach folklorystycznych, używany jest przez zespoły pieśni i tańca.
- Na północy w kolorze stroju dominował kolor niebieski, w środkowych i południowych Kaszubach- zielony, brązowy i żółty.
- Mężczyźni nosili buty z cholewą, w nie wkładano białe sukienne spodnie, na białą koszulę zakładano kamizelkę z rękawami lub bez, na nie wkładano sukmanę z drobnymi haftami, koloru granatowego, czarnego lub brązowego. Na głowę wkładano czarny filcowy kapelusz, a zimą futrzaną czapkę.

<http://originalhandicraft.org/pl/haft-kaszubski-symbolika-i-historia/>

haft kaszubski

<https://prezi.com/p/bbcenxakbwh6/kaszuby-prezentacja/>

<https://pomorskie.travel/pl/-/stroj-ludowy>

https://pl.wikipedia.org/wiki/Str%C3%B3j_kaszubski

Rodzaje haftu kaszubskiego

Kaszubski strój ludowy

Dziewczęta nosiły szerokie, gęsto marszczone spódnice za kolana, wełniane, w kolorze niebieskim, ciemnoczerwonym, zielonym lub żółtym. Na spódnicy zawiązywano biały fartuch. Bluzki były białe, z falbaniastymi rękawami, przy mankietach wiązane tasiemką. Od początku XX w. bluzki zaczęto ozdabiać haftem. Na bluzkę wkładano aksamitny gorset koloru czarnego lub koloru spódnicy, wyszywany złotą lub aksamitną nicią. Na białe pończochy wkładano czarne buty na obcasie, zapinane na pasek. Kobiety zakładały czepce, dziewczęta wianki z kwiatów lub opaski w kolorze spódnicy.

<https://pl.pinterest.com/pin/163044448987244663/>

Alfabet kaszubski

(*kaszëbsczi alfabét, kaszëbsczé abecadło*) oparty jest na alfabecie łacińskim

Współczesny alfabet kaszubski zawiera 34 litery:

A Ą Æ B C D E É Ě F G H I J K Ł M N Ń O Ò Ó Ô P R S T U Ù W Y Z Ż.

Jest jedyną pozostałością słowiańskich dialektów pomorskich. Na mocy przepisów prawnych język kaszubski jest językiem regionalnym, co sprawia, że może on być używany przed organami gminy jako języka pomocniczego do języka polskiego.

W 2003 roku przydzielono językowi kaszubskiemu trzyliterowy międzynarodowy kod CSB, według normy ISO 639-2

Język kaszubski jest dodatkowym przedmiotem w szkole i można nawet napisać maturę ze znajomości języka kaszubskiego.

<http://skarbnicakaszubska.pl/>

<http://skarbnicakaszubska.pl/wp-content/uploads/2017/09/Program-klasy-I-VIII-SP-Pioch.pdf>

<http://pl.kaszubia.com/kultura/jezyk-kaszubski/alfabet-kaszubski/>

https://pl.wikipedia.org/wiki/J%C4%99zyk_kaszubski

Gwara kaszubska

Bjałka - kobieta, żona
Belni - piękny
Bojaci - tchórzliwy
Cecevjé- drabina
Chiże - szybko
Dvjerkji - drzwiczki
Groc - muzykant
Legavi - leniwy
Leż - kłamstwo
Gbùr - gospodarz
Chojka - sosna
Nożka pan - w nogi
Pùpa - lalka
Paradnica - pokój gościnny

KASZUBY

ATRAKCJE REGIONU

<https://images.app.goo.gl/yjDhrAFJRkNrnt3j9>

or: Tomasz Dyczko

SZYMBARK

Dom na głowie

Mieści się na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego. Jest urządzony w stylu realnego socjalizmu. Chodzący po suficie mają doświadczyć jak dziwne były czasy PRL-u – wszystko stało wówczas na głowie. Ta nietypowa konstrukcja to mistrzostwo pracy architektonicznej. Jest też symbolem walki Kaszubów z panującym ówczesnie ustrojem.

Najdłuższa deska świata

Szymbark jest miastem bicia rekordów. Właśnie tu wycięto najdłuższą deskę na świecie. Deska miała 46 metrów, a wykonało ją około 300 osób.

Jezioro Wdzydze

Jezioro Wdzydze (kaszb. Jezoro Wdżëcczé) - to jezioro w Borach Tucholskich w powiecie kościerskim (województwo pomorskie), na obszarze Kaszub Południowych. Obejmuje połączonych ze sobą pięć jezior: Wdzydze, Radolne, Gołuć, Jelenie i Słupinko. Ogólna powierzchnia 1570,3 ha (największe jezioro Pojezierza Kaszubskiego), głębokość do 68 m (główne jezioro Wdzydze). Natomiast wymiary samego tylko jeziora Wdzydze wynoszą 1068 ha i 8 km długości.

Kaszubski Park Etnograficzny we Wdzydzach Kiszewskich – skansen.

Kaszubski Park Etnograficzny we Wdzydzach Kiszewskich jest najstarszym skansenem w Polsce. Został założony w 1906 roku.

Przez lata zgromadzono tam wiele zabytkowych obiektów; kompletne zagrody chłopskie, dworki, szkołę, kuźnię, karcznię, tartak, wiatraki a nawet XVII-wieczny kościółek ze Swornychgaci. W skansenie można nie tylko zobaczyć, jak wyglądały dawniej kaszubskie i kociewskie wsie, ale także uczestniczyć w pokazie wypieku chleba, toczenia glinianych naczyń czy wyplatania koszyków z korzeni jałowca.

BYTÓW ZAMEK KRZYŻACKI

W 1329 r. Krzyżacy zakupili ziemię bytowską. Budowę zamku w Bytowie rozpoczęto pod koniec XIV w., a zakończono w 1405 r.. Wzniesiono go na planie czworokąta, budowlę otoczono murami, z trzema okrągłymi i jedną kwadratową basztą w narożach i domem zakonnym po stronie północnej.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Zamek_w_Bytowie

Park Miniatur Chocielewko Zielony Dwór

Można poczuć przedsmak Paryża stojąc pod największą na Pomorzu miniaturą wieży Eiffla, poznać polskie regionalne budowle drewniane. Można przenieść się m.in. do Egiptu, USA zobaczyć: Piramidę, Świątynię Abu Simbel, Sfinksa, Latarnię Rozewie, Chatkę góralską, Domek kaszubski, Mount Rushmore.

Pozostałe źródła

<http://najlepszemorze.pl/kaszuby/>

<https://images.app.goo.gl/bXdmkFjc4VzqEy16A>

<https://bejsment.com/index.php/2015/07/04/to-je-naji-dzedzyctwo/>

<https://polalech.pl/kaszubski-opis.htm>

<https://youtube.com>

<https://www.przyslijprzepis.pl/>

<https://pl.tripadvisor.com/ShowUserReviews-g3176328-d284818-r721822282->

[Kashubian Ethnographic Park-](#)

[Waglikowice Pomerania Province Northern Poland.html](#)

<https://wedkuje.pl/l/jezioro-wdzydze/18588>

<https://www.noclegowo.pl/atraccje/koscierzyna/35>

<https://folklorysta.pl/haft-kaszubski/>

<https://www.noclegowo.pl/atraccje/bytow/55>

<https://www.noclegowo.pl/atraccje/michalowice/822>

DZIĘKUJEMY

KLASA 5D :)

KASZĘBSCZI